

Rady Okręgów
w Toruniu

Wybieramy Rady Okręgów w Toruniu
17 października - 13 listopada 2012 r.

"Bo każdy może mieć wpływ na swoją okolicę!"

www.damyrazy.pl | grudzień 2012 r.

Im większe, tym lepsze?

podsumowanie kampanii Damy Rady

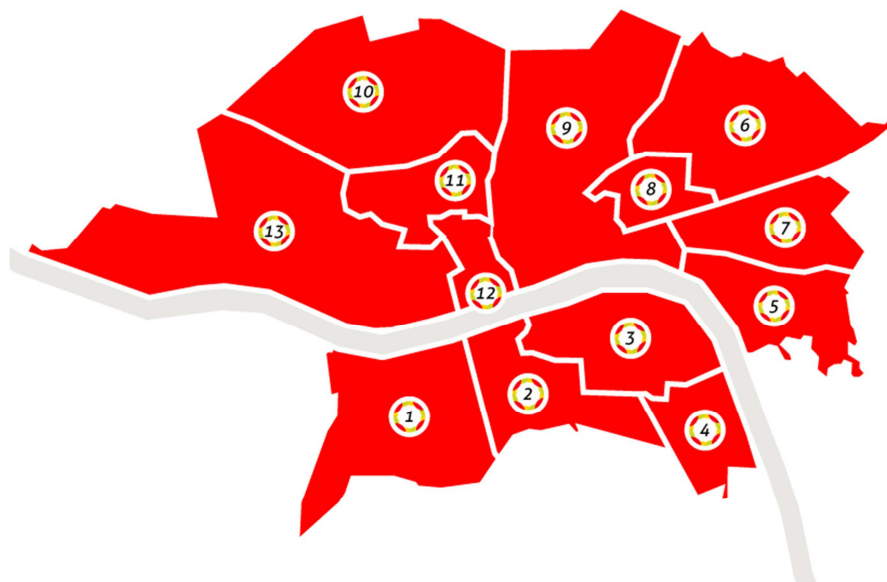
Kampania społeczna Damy Rady promowała wybory do czwartej kadencji Rad Okręgów w Toruniu, które odbyły się w dniach 17 października - 13 listopada 2012 roku. Była to największa kampania społeczna dotycząca funkcjonowania samorządu w Toruniu.

Prowadziła ją fundacja Pracownia Zrównoważonego Rozwoju we współpracy z Biurem Rady Miasta Torunia. Kampania została sfinansowana w całości ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich i zasobów PZR.

O WYBORACH 2012

Wybory po raz pierwszy odbyły się w nowej formule. Mieszkańcy wybierali wszystkich członków poszczególnych Rad w sposób bezpośredni. Wcześniejsze wybory (od 2000 roku) opierały się na delegowaniu swoich przedstawicieli m. in. przez spółdzielnie mieszkaniowe, stowarzyszenia i parafie. Dopiero przy braku wymaganej liczby członków, do Rady dobierano kandydatów spośród zgłoszeń mieszkańców. Ta procedura nie sprawdziła się, gdyż w każdych kolejnych wyborach powoływano coraz mniej Rad. W poprzedniej kadencji - zaledwie 8 z 14 Rad.

Decyzją Radnych Rady Miasta Torunia, na kadencję 2012 – 2016, Toruń został podzielony na 13 Okręgów wyborczych. Wybory odbywały się po kolei w każdym Okręgu, w innym dniu i innym miejscu.

Nr 1 – Podgórz
Nr 2 – Stawki
Nr 3 – Rudak
Nr 4 – Czerniewice
Nr 5 – Kaszczorek
Nr 6 – Grębocin - Bielawy
Nr 7 – Skarpa
Nr 8 – Rubinkowo
Nr 9 – Jakubskie - Mokre
Nr 10 – Wrzosek
Nr 11 – Chetmińskie
Nr 12 – Staromiejskie
Nr 13 – Bydgoskie

Zaproponowana ordynacja miała dwa kluczowe punkty, które decydowały o powodzeniu wyborów.

- zarejestrowanie minimum 10 kandydatów do Rady każdego Okręgu, na 7 dni przed terminem wyborów;
- kworum minimum 100 mieszkańców Okręgu na spotkaniu wyborczym.

O KAMPANII

Kampania składała się z wielu zróżnicowanych działań, dopasowanych do możliwości lokalnych kanałów promocji oraz do harmonogramu wyborów.

Pierwsza część opierała się na poinformowaniu mieszkańców o tym, że istnieją Rady - jednostki pomocnicze gminy oraz o tegorocznych wyborach, możliwości i terminach zgłaszania swoich kandydatur na członków Rad Okręgów. W tej części odbyły się także dwa spotkania informacyjne dla mieszkańców: po lewej i prawej stronie Wisły. Łącznie pojawiło się na nich ok. 80 osób.

W drugiej części kampanii działania skupiły się na promocji wyborów w konkretnych lokalizacjach - Okręgach oraz na zwiększeniu frekwencji głosujących.

Rady Okręgów stale były obecne we wszystkich toruńskich mediach (spoty TV, spoty radiowe, artykuły i reklamy oraz relacje z poszczególnych etapów kampanii w prasie, radiu i TV) oraz na portalach społecznościowych.

*akcja na Facebook'u oraz www.damyrady.pl "Dam Radę i zagłosuję",
zdjęcia nadsyłane przez mieszkańców Torunia*

W miejskich tramwajach i autobusach jeździły plakaty, informacje wisiały na słupach ogłoszeniowych w całym mieście. Plakaty dystrybuowane były również do szkół, instytucji oraz lokalnych sklepów i punktów usługowych. W ramach kampanii rozdaliśmy 15 tys. ulotek, dystrybuowanych przez kandydatów i wolontariuszy PZR. Całość wspierała strona www.damyrady.pl, która stanowiła podstawowy kanał informacyjny. Pojawiały się tam wszystkie informacje o wyborach, w tym: kryteria głosowania i kandydowania, listy kandydatów, terminy oraz miejsca spotkań wyborczych, a także składy wybranych Rady. Przez cały czas trwania kampanii działała infolinia wyborcza - 801 501 502, z której Torunianie korzystali bardzo chętnie i często.

Kampania odbiła się bardzo szerokim echem wśród mieszkańców. W promocję wyborów zaangażowali się także radni Rady Miasta Torunia. Na stronie www.damyrady.pl dostępny był wzór ulotki kampanii, którą każdy kandydat mógł spersonalizować na własne potrzeby.

ADAM GRYCKIEWICZ
Kandydat do Rady Okręgu nr 12
Prezes Stowarzyszenia Młody głos
Student prawa

*ulotka jednego z kandydatów do Rady Okręgu,
wykonana na podstawie wzoru z www.damyrady.pl*

Wiele osób skorzystało z tej możliwości. Już trzecie z kolei wybory (w Kaszczorku) pokazały wzmagającą się aktywność kandydatów. Pojawiły się indywidualne kampanie wyborcze, uzupełniane własnymi ulotkami czy wydarzeniami na Facebook'u. W poprzednich wyborach kandydaci nie prowadzili takich działań.

PODSUMOWANIE

We każdym z 13 Okręgów udało się osiągnąć pułap 10 zarejestrowanych kandydatów, dzięki czemu wszędzie odbyły się wybory. Były jednak Okręgi, gdzie zgłoszenia spływały do ostatniej chwili: Rudak, Jakubskie-Mokre i Chełmińskie¹. Łącznie zgłosiło się 210 kandydatów i kandydatek, najwięcej na Bydgoskim Przedmieściu - aż 29 osób².

Wybory zakończyły się sukcesem i powołaniem Rad w 11 z 13 Okręgów. Rad nie dały Rudak oraz Jakubskie - Mokre, gdzie liczba głosujących była niższa niż wymagane 100 osób. Co ciekawe, Rady w tych Okręgach dotychczas istniały. Kandydaci z obydwu Okręgów złożyli do Rady Miasta wniosek o ponowne wybory, który niestety nie został rozpatrzony. Podjęli jednak decyzję o powołaniu stowarzyszeń, co mamy nadzieję, umożliwi im wspólne działanie na swoich osiedlach.

Rady zostały powołane we wszystkich Okręgach, gdzie ich do tej pory nie było.

Nie powstały w dwóch Okręgach, gdzie dotychczas działały.

Analiza wyników wyborów pokazuje, że najwyższa frekwencja była w Okręgach małych. Na pierwszym miejscu uplasowały się Czerniewice, potem Kaszczorek, a następnie Stawki, Rudak i Grębocin-Bielawy. Najniższa frekwencja była w Okręgach z dużą ilością mieszkańców. Na ostatnim miejscu znalazło się Jakubskie-Mokre o znacznej powierzchni i liczbie mieszkańców, gdzie pojawiło się zaledwie 70 osób.

frekwencja mieszkańców w wyborach do Rad Okręgów w Toruniu 2012 r.

Warto zauważyć, że pomimo stosunkowo wysokiej frekwencji na Rudaku (4,5%), nie osiągnięto tam wymaganego kworum 100 mieszkańców, wymaganego do ukonstytuowania się wyborów.

W trakcie spotkań wyborczych pojawiło się wiele komentarzy na temat warunków ordynacji wyborczej ustanowionej dla wyborów do Rad Okręgów w Toruniu na 2012 rok. Mieszkańcy zgłaszali, iż część Okręgów jest zbyt duża, by ich mieszkańcy mogli stanowić lokalną społeczność, połączoną wspólnymi problemami czy

¹ Tam też Rady się ostatecznie nie powołały (Rudak, Jakubskie-Mokre) lub kworum wyborcze zebrało się z dużą trudnością (Chełmińskie).

² Dla porównania w roku 2010 w wyborach samorządowych do Rady Miasta było 240 kandydatów.

pomysłami. Z kolei osoby z małych Okręgów (np. Rudak, Czerniewice) sygnalizowały zbyt restrykcyjne wymogi względem wielkości kworum na spotkaniu wyborczym. Pojawiały się także głosy, że wybory powinny trwać przynajmniej kilka godzin, gdyż wiele osób pojawiało się na spotkaniach już po zamknięciu urny.

W związku z zaistniałymi uwagami głosujących i kandydatów, konieczne wydaje się, aby nowo wybrane Rady pochyliły się nad tym tematem oraz sformułowały ewentualne sugestie zmian w ordynacji wyborczej.

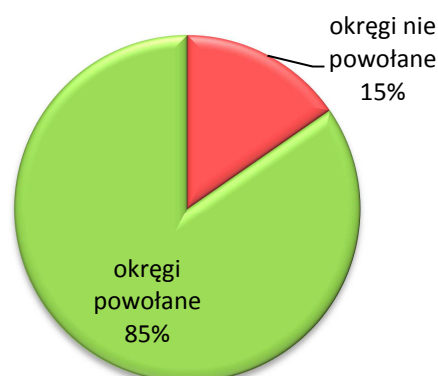
Wysoka frekwencja w niedużych Okręgach potwierdza znaną od lat zależność, że mieszkańcy bardziej identyfikują się ze swoją najbliższą okolicą i stosunkowo niewielką społecznością. Literatura przedmiotu podaje, że idealna wielkość do wprowadzania samoorganizacji mieszkańców w mieście to ok. 7 tys. mieszkańców: „Głos jednostki nie może skutecznie działać w społeczności liczącej więcej niż 5000 - 10 000 osób³”.

Porównując wyniki tegorocznych wyborów z poprzednimi wyborami Rad Okręgów, zauważalne jest przełamanie spadkowej tendencji zarówno w liczbie powołanych Rad, jak i frekwencji na wyborach. Zniżkowy trend rysował się już od drugiej kadencji Rad – od 2004 roku. Rady nie były powoływane z powodu braku zainteresowania mieszkańców tą formą aktywności lokalnej, nie było chętnych do Rad, nie było wymaganej ilości osób, aby Rady powoływać.

**Zestawienie wyników wyborów
Rad Okręgów kadencji 2008-2012**

**Zestawienie wyników wyborów
Rad Okręgów kadencji 2012-2016**

wyniki wyborów/odsetek powołanych Rad Okręgów w Toruniu w 2008 i 2012 r.

Sukcesem kampanii Damy Rady jest zatem bezpośrednie zwiększenie zainteresowania się samymi Radami wśród mieszkańców, a także wzrost liczby osób, które aktywnie chcą wpływać na swoje najbliższe otoczenie. Wyraźne jest tutaj ożywienie się społeczeństwa Torunia, zaistnienie Rad Okręgów w świadomości mieszkańców oraz sprawienie, że kandydowanie i głosowanie stały się „modne”. Kampania pokazała, że Rada Okręgu może być świetnym miejscem do działania dla lokalnych aktywistów, ale też doskonałym narzędziem do komunikacji z samorządem. Zdecydowana większość ze 110 członków Rad Okręgów wybranych w 2012 roku to osoby, które wcześniej nie pracowały na rzecz swojej społeczności w Radach Okręgu.

Była to pierwsza tej skali kampania społeczna w Toruniu, promująca oddolne zaangażowanie się mieszkańców w zarządzanie miastem. Umocowała ona w Torunianach poczucie tego, że sami mogą mieć wpływa na swoją okolicę, ponieważ każdy ma prawo do miasta. Pracownia Zrównoważonego Rozwoju bardzo dziękuje wszystkim za pomoc, a za perfekcyjną współpracę w szczególności Biuru Rady Miasta.

Kontynuacją projektu Damy Rady, który promował Rady Okręgów jako kluczowy element zrównoważonego rozwoju miasta, jest projekt **poRady**. Projekt będzie trwał przez 4 lata (całą kadencję Rad) i składał się z różnych narzędzi wsparcia dla wszystkich członków Rad, w tym: szkoleń, seminariów, a także działań monitorujących. Będziemy także ułatwiać mieszkańcom kontakt z Radami, informować o ich inicjatywach oraz promować te najlepsze. Wsparciem chcemy objąć także Stowarzyszenia, które powołają się w Okręgach, gdzie nie udało się utworzyć Rad. Więcej o projekcie na: www.pzr.org.pl/porady

Koordynatorzy: Paulina Brokos - p.brokos@pzr.org.pl, Paweł Kołacz – p.kolacz@pzr.org.pl

³ Christopher Alexander. 2008. „Język wzorców”, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk